

BLACK SEA ADVISORY COUNCIL /BISAC/
CONSILIUL CONSULTATIV PENTRU MAREA NEAGRA

Асоциация, регистрирана в регистъра на
Юридически лица с нестопанска
Цел (ЮЛНЦ)
На Р България ЕИК 176964109
Седалище и адрес на управление:
Варна, ул. „Охрид“ №24-26, етаж 1
office@blsaceu.eu

Asociatie, inregistrata in Registrul
persoanelor juridice fara scop patrimonial
al R Bulgaria, CUI 176964109
Sediul si adresa de conducere:
Mun. Varna, str. "Ohrid" N 24-26, etaj 1
office@blsaceu.eu

MINUTA

Întâlnirii Grupului de Lucru 1 al BISAC – 24 Noiembrie 2023 „Selectivitatea uneltelor de pescuit”

Pe 24 Noiembrie 2023, a avut loc o întâlnire online a grupului de lucru 1 al BISAC pe tema „Selectivitatea uneltelor de pescuit”.

Dintre membrii BISAC, la întâlnire au participat reprezentanți ai: Asociația Europeană a pescarilor din Marea Neagră; Fundația "Institutul de Modernizare Ecologică; Asociația „Organizația producătorilor de midie din Marea Neagră”; Asociația de pescuit la scară mică” Sv. Nicolai Chudotvoretz”; ONG Mare Nostrum; Asociația "RO-PESCADOR"; Asociația de pescari Golovița; Asociația Națională "Balgarsko Cernomorie"; Asociația Producătorilor de Produse din Pește - "BG Fish"; Asociația "Identități Deltaice".

Invitați la întâlnire: doamna Pinelopi Belekou – DG MARE; doamna Gundula Broich – DG MARE D1 – expert pe Planul de acțiune pentru mediul marin, "Habitat durabile și specii vulnerabile"; domnul Konstantin Petrov – coordonator al Comisiei Generale pentru Pescuit pentru Mediterana (GFCM) pentru Marea Neagră; domnul Huseyin Ozbilgin – coordonator al proiectului BlackSea4Fish; Dr. Victor Niță – Institutul "Grigore Antipa", Constanța; domnul Bogdan Bulete – Direcția „Administrarea Patrimoniului, Educație pentru Mediu, Relații Internaționale” în cadrul Administrației Rezervației Biosferei Delta Dunării; doamna Miu Adina-Iuliana - Agenția pentru Protecția Mediului, Constanța; domnul Gabriel Popescu – ANPA România; domnul Aurel Maxim – ANPA România.

Întâlnirea a fost deschisă de domnul Yordan Gospodinov, care a explicat că BISAC lucrează pe tema actualului grup de lucru din 2019. În ultimii ani, în Marea Neagră au fost dezvoltate noi specii supuse pescuitului comercial. Unelte de pescuit folosite pentru capturarea speciilor demersale de pești nu sunt în unele cazuri în deplină conformitate cu normele legale privind construirea acestora. De exemplu, capturile speciei de midii albe *Donax trunculus* acum câțiva ani erau în jur de 700-800 de tone pe an, iar în prezent cantitatea a scăzut de aproximativ 4-5 ori. O mare parte dintre pescarii care pescuiesc această specie de ani de zile își exprimă dorința de a impune o interdicție în perioada de reproducere de primăvară-vară și de a legaliza o unealtă de pescuit de fund (cu un anumit design) cu care această scoică să poată fi capturată cât mai blând pe fundul mării. În Bulgaria există deja trei întreprinderi cu sisteme construite de epurare, ozonare, barbotare, tratarea cu raze UHF a midiei, așa

că s-a creat un mijloc de existență care trebuie păstrat. Un alt tip de pește – barbunul și selectivitatea uneltelor cu care este prins reprezintă un alt subiect de lucru pentru BISAC. În legislația bulgară, dimensiunea minimă de referință pentru captură este de 7 cm, iar BISAC consideră că ar trebui mărită la 10 cm.

Dl. Velislav Vangelov, Președintele Asociației „Organizația producătorilor de midie din Marea Neagră”: organizația insistă să elaboreze o interdicție previzibilă și anuală privind capturarea scoicilor albe în perioada lor de reproducere. Această întrebare a fost ridicată recent la Consiliul Consultativ pentru Pescuit al Ministerului Agriculturii din Bulgaria, dar nu a avut niciun rezultat. Până acum a fost stabilită o interdicție de o lună, dar nu este tocmai în perioada reproductivă. Potrivit statisticilor EAFA, pentru 2017 și 2018 capturile au fost de 700-800 de tone, iar pentru 2023 până la sfârșitul lunii septembrie au fost capturate 120 de tone. Acest lucru nu se datorează scăderii cererii sau lipsei de piețe, ci scăderii populației. Asociația „Organizația producătorilor de midie din Marea Neagră” insistă ca BISAC să emită o recomandare către Ministerul Agriculturii din Bulgaria pentru a lua în considerare cercetările științifice cu privire la momentul în care este perioada de reproducere a *Donax trunculus*. De asemenea, organizația a dezvoltat un proiect pentru un echipament de dragare de fund, pentru prinderea midii albe, adaptat specificului Mării Negre, deoarece în absența valului scăzut, colectarea manuală a bivalvelor este un proces foarte intensiv de muncă. Important în legalizarea unui astfel de tip de dispozitiv de dragare este opinia institutelor științifice, care și-au arătat dorința de a efectua studii privind impactul acestuia asupra mediului, dar pentru aceasta sunt necesare fonduri. Ar fi bine ca BISAC să pregătească o recomandare de accelerare a procesului de cercetare și introducere a unui echipament de dragare pentru capturarea scoicilor albe. Beneficiile sale ar rezolva probleme precum dezvoltarea pescuitului la scară mică și decarbonizarea în Marea Neagră, deoarece ar reduce emisiile nocive pe unitatea de producție de bivalve.

Dl. Yordan Gospodinov: Ideea este să găsim uneltele cât mai rezistente, pentru că acest tip de midii trăiește pe fund. Dragarea hidraulică este permisă și în România, dar dragarea și traulul sunt strict interzise în Bulgaria. Trebuie avut în vedere faptul că peste 50% din speciile capturate în Bulgaria sunt specii demersale.

Dl. Dragoș Buhai: Echipamentul hidraulic de dragă a fost omologat în România în 2018, după un studiu științific al Institutului Grigore Antipa. Se crede că este un angrenaj selectiv, deoarece scoicile Vongola care cad în el au minimum 22 mm. Pe lângă acest tip de dragă, mai există și angrenajul hidro-rachet, care este târât de oamenii care se află pe mal. Din păcate, midiile nu sunt capturate cu aceste unelte, deoarece statul român a extras nisip din mare, din cauza proceselor de eroziune de-a lungul coastei, exact în zonele în care a fost găsită această midie și populația lor a scăzut semnificativ. Deocamdată nu se găsesc în locurile cercetărilor preliminare.

Dr. Victor Nita: El confirmă că din cauza extragerii nisipului și a deplasării acestuia, populațiile Vongola au fost reduse și sufocate.

Dl. Yordan Gospodinov: Din câte știm, și în Turcia populațiile de scoici albe au scăzut și există interdicții serioase în timpul reproducerii și creșterii speciei. Potrivit informațiilor neoficiale, populația Vongola a scăzut și în Italia.

Dl. Huseyin Ozbilgin: În calitate de coordonator al proiectului BlackSea4Fish, este în contact cu toți experții din Marea Neagră. Din câte știe, Institutul de Resurse al Peștilor (IFR) din Varna lucrează la un proiect de scoici albe. În ceea ce privește proiectul BlackSea4Fish, pe lista sa prioritară se află specii precum barbunul și rapana, dar nu și midiile albe. Această specie nu este consumată în Turcia, dar este orientată spre export și modalitatea de exploatare a acesteia este prin folosirea

dragelor. Există cote de captură și sunt strict monitorizate și, de asemenea, nu se pescuiește tot timpul anului. Atunci când vorbim despre dragare, ar trebui luate în considerare habitatele sensibile din zonele pentru astfel de pescuit. Pe barbut și îmbunătățindu-și selectivitatea, BlackSea4Fish își continuă activitatea. În ceea ce privește rapana, există o supraexploatare a resursei, iar motivele pentru aceasta trebuie găsite. Dacă stocul nu mai este pescuit, trebuie pusă și întrebarea, ce vor face pescarii, care până acum s-au angajat în această captură și care vor fi resursele cu care îl vor înlocui. Trebuie să ne gândim și la protejarea pescarilor, nu doar a resurselor.

Dl. Yordan Gospodinov: În ceea ce privește supraexploatarea rapanei, pescarii au o altă viziune și anume că rapana are o populație uriașă, dar de dimensiuni reduse, și a distrus toate malurile de midii. Proiectul BlackSea4Fish poate investiga dacă este vorba de o supraexploatare a rapanei sau de o suprapopulare care a rămas fără hrană, pentru că aceasta are nu doar o semnificație ecologică, ci și una socială. Pescarii se concentrează pe prinderea altor specii - scoici, chefal, merlan.

Dl. Velislav Vangelov: În toate țările europene, precum și în Turcia, dragele sunt permise pentru prinderea scoicilor, dar numai în Bulgaria nu există un cadru legislativ pentru utilizarea acestor unelte. În Bulgaria nu se consumă scoica alba, specia fiind în întregime pentru export. Lipsa unui echipament legal de dragare pentru capturarea acestuia duce la necompetitivitatea pescarilor bulgari. Pentru Bulgaria, scoica albă se află pe locul trei la tonaj ca tip de export din Marea Neagră, după rapana și șprot.

Dna Pinelopi Belekou: Subiectul de astăzi este foarte important pentru punerea în aplicare a Planului de acțiune pentru mediul marin al CE, adoptat în martie 2023, pentru a conserva biodiversitatea și ecosistemele vulnerabile. Echipamentele mobile de fund, până în 2030, vor fi eliminate treptat pentru pescuit în toate ariile marine protejate, inclusiv în zonele Natura 2000. Acest lucru este valabil și pentru dragă, ca unelte selective pentru prinderea scoicilor albe. Scoicile albe și negre nu sunt incluse în prioritățile GFCM și nu există nici o reglementare UE pentru acestea. Majoritatea restricțiilor provin de la autoritățile naționale. Dacă BISAC consideră că unele dintre măsurile naționale de gestionare a acestor resurse pot fi extinse și la apele europene ale Mării Negre, DG MARE va primi cu plăcere o recomandare pe această temă. Dacă te uiți la profilul pescuitului de scoici albe din Marea Neagră, nu este tradițional din punct de vedere istoric pentru regiune, așa cum este în Marea Adriatică. Nu există date clare despre starea stocului, însă institutele naționale pot fi consultate pentru evaluarea acestora. În ceea ce privește barbutul - evaluarea stocului ar trebui să țină cont și de capturile aruncate înapoi în mare ale speciei. Dacă BISAC are date, ar fi bine să le împărtășim cu CE. Tendința este de a crește dimensiunea minimă de conservare pentru toate speciile, nu doar pentru barbut. Pe de altă parte, atunci când vorbim despre selectivitatea uneltelor de pescuit, nu este vorba doar despre cum să se dezvolte pescuitul pentru o anumită specie, ci să se acopere toate speciile prioritare.

Dl. Yordan Gospodinov: Anul trecut, BISAC a făcut o recomandare către Ministerul Agriculturii de mărire a grupei pentru captura de barbut la 10 cm, din care rezultă că ar trebui mărită și ochiul plasei pentru prinderea acestuia. Navele de pescuit la șprot raportează că au prins barbuni mici morți în plasele lor. În ceea ce privește calcanul, marea problemă este amplasarea nereglementată a plaselor de branhie în apă. Sunt pescari fără scrupule care pun mai multe plase decât au voie fără să le marcheze și fără coordonate GPS. Acest lucru duce la conflicte între pescarii care folosesc traule și cei care folosesc plase cu branhie.

Dna. Mihaela Mirea: Este important pentru BISAC, pe de o parte, să monitorizeze dezvoltarea proiectului BlackSea4Fish, precum și activitățile BISAC și, pe de altă parte, să aibă întotdeauna feedback de la pescari înșiși.

Dl. Lyudmil Ikonov: Întâlnirea este importantă pentru a auzi opinia diferitelor instituții și grupuri de interes. Este incontestabil că există probleme cu stocurile speciilor discutate și este necesară o politică de selectivitate mai direcționată, precum și o limitare a distribuției spațiale a activităților de pescuit, dar aceasta trebuie susținută de cercetări științifice. Dar, așa cum a spus domnul Huseyin Ozbilgin, trebuie să ne gândim și la păstrarea mijloacelor de trai ale pescarilor.

Dl. Dragoș Buhai întreabă dacă dl. Huseyin Ozbilgin ar putea împărtăși care sunt măsurile prevăzute de proiectul BlackSea4Fish pentru îmbunătățirea selectivității uneltelor.

Dl. Huseyin Ozbilgin: Selectivitatea angrenajelor este mai mult o chestiune administrativă. Un subiect important pentru BlackSea4Fish este reprezentat de calcan și cetacee. Cert este că datele raportate diferă de pescuitul propriu-zis și nu poți vorbi despre salvarea stocului bazându-te doar pe rapoarte, trebuie să știi cu adevărat ce se întâmplă în mare. BlackSea4Fish monitorizează captura de calcan și observă specia de marsuin (*Phocoena phocoena*) ca pe captură accidentală, existând conversații în desfășurare cu pescarii pentru o perspectivă mai clară. Datele raportate sunt foarte diferite de datele reale. Există o mare captură accidentală de specii protejate. Dar trebuie spus că mortalitatea ridicată a delfinilor nu se datorează doar activității de pescuit și BlackSea4Fish lucrează la această problemă. Atunci când se adresează întrebări către pescari, BlackSea4Fish nu dorește să le cunoască numele sau navele. Informațiile sunt colectate anonim, astfel încât să nu existe teama de a împărtăși adevărul, deoarece este important pentru conservarea speciei. Misiunea proiectului este de a avea durabilitate nu doar în domeniul ecologic, ci și în cel socio-economic. Mortalitatea efectivă a cetaceelor în plasele de calcan este semnificativă, dar nu atât de mult pe cât indică institutele științifice. Diferența provine din discrepanța dintre efortul de pescuit real și ceea ce este raportat. Pentru România, de exemplu, BlackSea4Fish, împreună cu ONG-ul Mare Nostrum, lucrează la un proiect de a pune dispozitive sonore „pinger” pe plasele de calcan, iar când delfinii îl aud, se îndepărtează de semnal. Rezultatul preliminar este că există un efect pozitiv promițător în reducerea capturilor accidentale de cetacee atunci când se folosesc aceste pingere.

Dna Pinelopi Belekou: UE sprijină puternic proiectul BlackSea4Fish și este important ca pescarii să participe la el, deoarece este semnificativ pentru țările Mării Negre. Pe baza rezultatelor și în conformitate cu Planul de acțiune pentru mediul marin, CE va propune măsuri care să fie implementate în Marea Neagră.

Urmează o prezentare a doamnei Angelica Paiu de la ONG Mare Nostrum pe tema „Atenuare și management - o abordare simplă de gestionare a plaselor de pescuit pierdute sau abandonate în mod accidental”. Problema plaselor de pescuit abandonate în Marea Neagră este una semnificativă și afectează mediul marin, biodiversitatea și sustenabilitatea resurselor piscicole. Plasele de pescuit fantomă pot continua să pescuiască și să captureze viețuitoare marine diverse, inclusiv specii vulnerabile sau protejate. Acest lucru poate duce la scăderea populațiilor de pești și poate afecta indirect alte specii marine. Pentru comunitățile de pescari, pierderea plaselor de pescuit poate reprezenta o problemă economică semnificativă. Proiectul „Net free Black Sea 2.0” , susținut financiar de Ocean Conservancy’ s Small Grants Program - Global Ghost Gear Initiative” își propune să continue eforturile Mare Nostrum în direcția reducerii impactului plaselor sau uneltelor de pescuit pierdute în mod accidental sau abandonate în apele Mării Negre. Principalul obiectiv al proiectului este eliminarea a cel puțin 1500 de kg de plase sau unelte de pescuit pierdute sau abandonate cu ajutorul grupurilor de interes, precum asociațiile de pescari sau scafandrii. De asemenea, proiectul abordează diminuarea cât mai mult a lacunelor în ceea ce privește raportarea și eliminarea uneltelor de pescuit pierdute sau abandonate.

Până acum, din Marea Neagră au fost scoase aproximativ 400 kg de plase fantomă. Următoarele strategii se aplică gestionării plaselor de pescuit pierdute:

- Monitorizarea și raportare: îmbunătățirea sistemelor de monitorizare pentru a detecta rapid plasele de pescuit pierdute; încurajarea pescarilor în raportarea echipamentelor pierdute.
- Recuperarea plaselor de pescuit pierdute: organizarea unor operațiuni de recuperare pentru extragerea plasele de pescuit pierdute din mediul marin, angajarea pescarilor și a unor echipe specializate (scafandri) în recuperarea plaselor de pescuit.
- Promovarea tehnologiilor prietenoase cu mediul: utilizarea tehnologiilor inovatoare, cum ar fi plasele biodegradabile sau plasele cu dispozitive de urmărire pentru a ușura recuperarea.
- Educație și conștientizare: creșterea gradului de conștientizare a pescarilor cu privire la impactul plaselor pierdute; furnizarea de instruiri pentru pescari pentru a preveni pierderea accidentală a echipamentelor de pescuit.
- Reglementare și implementare: elaborarea și implementarea unor reguli și reglementări stricte privind gestionarea echipamentelor de pescuit.
- Colaborare între părți implicate: stimularea colaborării între guverne, organizații non-guvernamentale, pescari și alte părți implicate pentru a aborda problema plaselor pierdute la nivel local, regional și internațional.
- Reciclare și eliminare responsabilă: dezvoltarea unor metode eficiente și prietenoase cu mediul pentru reciclarea sau eliminarea responsabilă a plaselor de pescuit scoase din uz.
- Inovație tehnologică: a se investi în cercetare și dezvoltare pentru a identifica soluții tehnologice inovatoare care să reducă impactul plaselor de pescuit pierdute.
- Monitorizarea impactului: realizarea unor studii periodice pentru a evalua impactul plaselor de pescuit pierdute asupra ecosistemelor marine și pentru a ajusta strategiile de gestionare în consecință.
- Răspuns rapid la incidente: stabilirea unor proceduri clare și răspunsuri rapide la incidente pentru a gestiona situațiile de urgență legate de plasele de pescuit pierdute.

Dl. Huseyin Ozbilgin: Felicitări echipei ONG-ului „Mare Nostrum” pentru minunata activitate. Uneltele de pescuit pierdute sau abandonate reprezintă o mare problemă de mediu, dar poate fi și exagerarea problemei, pentru care sunt necesare mai multe date. Foarte des, primăriile locale folosesc astfel de campanii de curățare a mării ca publicitate și câștig politic. Deocamdată nu se știe câte unelte de pescuit funcționează în Marea Neagră, așa că este important ca organizațiile de pescuit din Bulgaria și România să participe anul viitor la sondajul BlackSea4Fish și să răspundă la întrebări sincere, fără griji. Următorul pas în proiect este colectarea celor mai bune practici din diferite țări și, de asemenea, familiarizarea administrațiilor cu problemele reale ale sectorului.

Dl. Todor Georgiev, reprezentant al Asociației Naționale Bulgare a Mării Negre: întrebă pescarii - întrucât fiecare plasă este marcată, se poate urmări numărul total al acestora cu aceste semne și câte lipsesc? De asemenea, îi întreabă pe reprezentanții CE - pentru că domnul Georgiev este orb, poate fi finanțată suplimentar la bugetul BISAC, rambursarea pentru încă o persoană care să-l însoțească la ședințele BISAC? El a stabilit un termen până la sfârșitul lunii decembrie, iar dacă BISAC nu va satisface această solicitare, Asociația Națională a Mării Negre Bulgare se va retrage din calitatea de membru.

Dl. Huseyin Ozbilgin: Nu este posibil să se marcheze fiecare tip de unelte și fiecare plasă.

Dl. Todor Georgiev îi întreabă pe reprezentanții bulgari ai organizațiilor de pescuit de la întâlnire dacă pot folosi plase nemarcate în mod oficial.

Dl. Yordan Gospodinov: Conform legislației bulgare, nu puteți folosi unelte de pescuit care nu sunt marcate.

Urmează închiderea întâlnirii.

Minută realizată de: Dna. Elena Peneva